

Editorial

La revista *Mot so razo* arriba al setè número i al tercer en coedició entre el Centre d'Estudis Trobadorescos de Castelló d'Empúries i la Universitat de Girona, i com cada any ens felicitem de la continuació d'aquesta fructífera col·laboració. Encapçalen aquest setè número dos articles sobre la història del comtat d'Empúries, que n'il·luminen dos aspectes poc estudiats. En el primer cas, tot coincidint amb el centenari del naixement de Jaume I, Stephen P. Bensch analitza les relacions del comte Hug IV d'Empúries amb el Conqueridor. Hi destaca les decisions polítiques del comte emporità, heroi de la conquesta de Mallorca, que, a diferència de molts altres magnats catalans, va triar la via de la col·laboració amb la corona per consolidar els seus dominis. En segon lloc, Anna M. Puig, gran coneixedora de les restes arqueològiques medievals a Castelló d'Empúries, estudia el moment en què la vila es va convertir en capital del comtat i el context polític d'aquesta nova capitalitat.

Presentem a continuació un article de Gérard Gouiran sobre un tema fonamental per entendre l'art dels trobadors: la noció d'erotisme que emana la seva lírica. Es tracta d'un dels aspectes que criden més l'atenció al lector, però que la crítica últimament ha abandonat. Gouiran ens guia per diferents aspectes de l'expressió de la sensualitat dels trobadors, des de la descripció física de la dama, on en destaca la lluminositat i la blancor, a l'efecte que produeix en l'enamorat.

El dossier "Literatura i arxiu" demostra palesament que, a banda de custodiar els manuscrits d'obres literàries, els arxius contenen molts altres tresors amagats, que esperen que algun historiadore de la literatura els descobreixi. De vegades hi trobem textos copiats per atzar, als marges o als fulls en blanc d'un altre còdex. Tot i la precarietat de la còpia moltes vegades són obres de gran valor literari. Els arxius també ofereixen dades per situar cronològicament els autors, per esbossar-ne la biografia, però sovint, a més, contenen pistes per interpretar les obres literàries. Una mostra de tot això la trobem als tres articles del dossier. Jaume Riera posa la seva coneguda experiència d'arxivista al servei d'una peça lírica oblidada, per a la qual forneix un context històric que permet entendre-la i un autor, el conegut poeta Gilabert de Pròixida. Similarment, Lluís Cabré i Jaume Torró proporcionen les primeres dades conegudes de Vicenç Comes, alhora que el situen en un context literari molt concret. Per últim, Montse Galí i Rafael Ramos desenterren les lletres de batalla d'un curiós desafiament cavalleresc, n'identifiquen els participants i en reconstrueixen els motius.

Només ens queda, doncs, desitjar com cada any que el lector vulgui passejar-se per la cultura i la literatura de l'Edat Mitjana en companyia dels millors especialistes i pugui descobrir-ne els secrets de la manera més plaent.

El comte Hug IV d'Empúries parla amb don Pero Maça davant de la seva tenda durant la campanya de Mallorca (Fresc del palau Aguilar, MNAC Barcelona).